

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Як оформити коригування, якщо покупець став платником ПДВ після покупки

Підготовлено до друку
ГУ ДПС у Тернопільській області
червень – 2025, наклад 50 прим.

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Відповідно до Податкового кодексу України (ПКУ), операції з постачання товарів або послуг, які здійснюються на митній території України, підлягають оподаткуванню податком на додану вартість (ПДВ). Це передбачено пунктом 185.1 статті 185 ПКУ. Тобто, якщо продавець реалізує товари чи надає послуги в межах України, такі операції вважаються об'єктом оподаткування ПДВ.

Момент виникнення податкових зобов'язань визначається за правилом «першої події». Як зазначено в пункті 187.1 статті 187 ПКУ, податкове зобов'язання виникає або на дату отримання оплати (зарахування коштів на рахунок, у касу або електронний гаманець), або на дату фактичного постачання товару чи оформлення документа про надання послуги – залежно від того, що сталося раніше.

У випадках, коли змінюється сума компенсації вартості товарів або послуг, а покупець на момент постачання не був платником ПДВ, зменшити податкові зобов'язання продавець може лише тоді, коли відбувається реальне повернення товару у його власність і покупцеві повертаються всі кошти. Це також стосується ситуацій із заміною неякісного товару або переглядом ціни згідно із законом чи умовами договору. Такі положення передбачено в пункті 192.2 статті 192 ПКУ.

Для оформлення таких змін постачальник складає розрахунок коригування до податкової накладної. Це робиться за затвердженою формою, згідно з додатком 2 до податкової накладної. У документі потрібно вказати дату та номер первинної накладної, до якої вносяться зміни. Порядок оформлення та реєстрації розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних (ЄРПН) аналогічний процедурі складання самої податкової накладної.

При постачанні товарів або послуг покупцю, який не є платником ПДВ, у податковій накладній у графі «Отримувач (покупець)» вказується слово «Неплатник», а в полі з індивідуальним податковим номером – умовне значення «100000000000». Рядок «Податковий номер платника податку або серія (за наявності) та номер паспорта» не заповнюється. У лівій верхній частині документа проставляється відмітка «Х» і зазначається причина «02» – тобто складено на постачання неплатнику податку.

Незалежно від того, чи отримує покупець копію коригування, документ обов'язково підлягає реєстрації в ЄРПН самим постачальником, якщо для цього є законні підстави. Це закріплено в пункті 26 Порядку заповнення податкової накладної, затвердженого наказом Мінфіну №1307.

Таким чином, у випадках змін вартості або повернення товару важливо не лише правильно нарахувати ПДВ, а й відповідно оформити всю супровідну документацію, щоб уникнути податкових ризиків і непорозумінь з контролюючими органами.

Гарячі лінії ГУ ДПС у Тернопільській області: <https://tr.tax.gov.ua/anonsi-ark/30680.html>

Мобільний застосунок «Моя податкова»

Android <https://play.google.com/store/apps/details?id=my.tax.gov.ua>

iOS <https://t1p.de/lgu5a>

Для оперативної комунікації з інститутами громадянського суспільства в органах ДПС діє комунікаційна податкова платформа: tr.ikc@tax.gov.ua